

proj. bouw

06 JUL 2010

Rijkswaterstaat
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

> Retouradres Postadres: Postbus 5014 4330 KA Middelburg

Gedeputeerde Staten van Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

PROJECTLEIDER		
MANAGER PROJECTBEHEERSING		
SECRETARIAAT		
TECHNISCH MANAGER		
OMGEVINGSMANAGER		X
PROJECTSECRETARIS		
CONTRACTMANAGER		
TECHNIEK Directie/afdeling O.d.verb.		
TECHNIEK Directie/afdeling Kennis		
TECHNIEK Advies & Toetsingen		X
ARCHIEF nr. PZDB-B-10180 X		
CIRCULATIE MAP		

Rijkswaterstaat Zeeland
Waterdistrict Zeeuwse Delta
Evertsenstraat 98
4461 XS Goes
Postadres: Postbus 5014
4330 KA Middelburg
T (0113) 24 75 00
F (0113) 21 19 40

Contactpersoon

Datum 29 juni 2010
Onderwerp Verzoek goedkeuring projectplan Planbeschrijving Oesterdam Noord
PZDT-R-09271 ontw verbetering steenbekleding.

Ons kenmerk
RWS/DZL-2010/3209
Uw kenmerk
-
Bijlage(n)
2

Geacht college,

Het voornemen bestaat om in het kader van het project Zeeweringen de stenenbekleding van het dijkvak Oesterdam Noord te verbeteren.

Het projectplan Planbeschrijving Oesterdam Noord PZDT-R-09271 ontw verbetering steenbekleding treft u bijgaand aan.
De ontwerpplanbeschrijving heeft in de periode 4 maart 2010 tot en met 14 april 2010 en van 7 mei 2010 tot en met 18 juni 2010 ter inzage gelegen. Er is één zienswijze met betrekking tot de ontwerpplanbeschrijving ingediend.

Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie hierop wordt verwezen naar bijgevoegd besluit tot vaststelling van het projectplan.

In overeenstemming met artikel 5.7, lid 1, van de Waterwet verzoek ik u om het projectplan goed te keuren.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
Namens deze,
DE DIRECTEUR WATER EN SCHEEPVAART,

014935 2010 PZDB-B-10180

Verzoek goedkeuring planbeschrijving Oesterdam t

besluit

Datum	29 juni 2010
Nummer	RWS/DZL-2010/3211
Onderwerp	Oesterdam. Vaststelling projectplan.

De Minister van Verkeer en Waterstaat besluit, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet, het projectplan Planbeschrijving Oesterdam Noord PZDT-R-09271 ontw verbetering steenbekleding, vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

Aanleiding en doel

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een stenenbekleding. Projectbureau Zeeweringen, een samenwerkingsverband tussen Rijkswaterstaat en de Waterschappen Zeeuws-Vlaanderen en Zeeuwse Eilanden, versterkt de stenenbekleding van deze dijken.

Bij toetsing van het bij Rijkswaterstaat Dienst Zeeland in beheer zijnde dijkvak Oesterdam is naar voren gekomen dat deze stenenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is en niet voldoet aan de huidige veiligheidsnorm zoals is vastgesteld in de Waterwet (voorheen Wet op de waterkering). Het gedeelte dat is geselecteerd voor verbetering ligt tussen dijkpaal 1079+75 m en dijkpaal 1140 en heeft een totale lengte van ongeveer 6 kilometer. De dijkpaalnummer loopt op van noordwest naar zuidoost.

Vereiste van vaststelling

Gelet op het bepaalde in artikel 5.4 van de Waterwet (voorheen artikel 7 van de Wet op de waterkering) dient de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk te geschieden overeenkomstig een daartoe door de beheerder vast te stellen projectplan.

Toetsing Besluit milieueffectrapportage 1994

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994 (m.e.r.) zijn dijkversterkingwerken m.e.r.-plichtig indien de lengte van de te versterken dijk 5 km of meer is en het profiel van de dijk met meer dan 250 m² wordt gewijzigd. De verbetering van de waterkering blijft ruim onder de drempelwaarden zoals genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. en daarom geldt voor de verbetering van eerdergenoemd gedeelte dijkvak een m.e.r.-beoordelingsplicht. Aangezien deze beoordeling is gekoppeld aan een door de waterkeringbeheerder vast te stellen en door Gedeputeerde Staten goed te keuren plan, overeenkomstig het bepaald in artikel 5.7, lid 1, van de Waterwet, is Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland verzocht deze m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

Procedure

Met betrekking tot de voorbereiding van de vaststelling van het plan is, overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.6, lid 1, van de Waterwet toepassing

gegeven aan de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Datum
29 juni 2010

Het plan heeft vanaf 4 maart 2010 tot en met 14 april 2010 en van 7 mei 2010 tot en met 18 juni 2010 ter inzage gelegen.

Nummer
-

Een ieder heeft gedurende deze periodes de gelegenheid gehad een zienswijze naar voren te brengen.

Zienswijze

Naast de ontwerpplanbeschrijving Oesterdam Noord hebben in het kader van project Zeeweringen 2011 gelijktijdig de ontwerpplanbeschrijvingen van het bij Rijkswaterstaat Dienst Zeeland in beheer zijnde dijkvak Philipsdam Noord en de bij het Waterschap Zeeuwse Eilanden in beheer zijnde dijkvak Willempolder, Abraham Wisselpolder, dijkvak Geertruidapolder, Scherpenissepolder en het dijkvak Weversinlaag en Flauwersinlaag tot Heerenkeet/Polder Schouwen, ter inzage gelegen.

De hierna ingebrachte zienswijze richt zich tot alle ontwerpplanbeschrijvingen.

Bij brief van 13 april 2010 heeft De Zeeuwse Milieufederatie gereageerd op de ontwerpplanbeschrijvingen project Zeeweringen 2011. In de zienswijze wordt gerefereerd aan de discussie die momenteel wordt gevoerd over het toepassen van slakken in de Deltawateren. Er zijn vragen en onduidelijkheden over de consequenties van de toepassing van (fosfor)slakken voor zowel het milieu als het (onderwater-)habitat. Daarnaast wordt aangegeven dat het dijkhabitat aanzienlijk wordt verarmd door het gebruik van gietasfalt. In de zienswijze wordt ervoor gepleit om in de plannen rekening te houden met de gevolgen van het gebruik van slakken en gietasfalt en daarom te kiezen voor alternatieve en waar nodig mitigerende maatregelen.

Reactie bevoegd gezag

Staal- en fosforslakken

Er wordt binnen het project Zeeweringen voor grondverbetering en fundering in een aantal gevallen gebruik gemaakt van staal- en/of fosforslakken. Momenteel is er discussie over het gebruik van deze materialen ten behoeve van vooroeverbestedingen. In het kader van dat project wordt het gebruik van slakken in een zout milieu extra gemonitord.

De toepassing van slakken binnen het project Zeeweringen is wezenlijk anders dan die bij de vooroeverbestedingen. Deze worden toegepast als grondverbetering of als funderingslaag. Bij toepassing als grondverbetering worden de slakken afgedekt met een filterlaag en stenenbekleding. In het geval van toepassing als fundering voor de onderhoudstrook worden de slakken afgedekt met een asfaltlaag. In beide gevallen bevinden de materialen zich in een zone die slechts tijdelijk (in het geval van grondverbetering) of nauwelijks (in het geval van fundering van de onderhoudstrook) onder water staat.

Daarnaast is er geen direct contact met het oppervlaktewater en het indirecte contact is slechts tijdelijk. Momenteel is er, zowel wettelijk als ecologisch gezien, geen reden om aan te nemen dat de toepassing van staal- en fosforslakken bij de dijkversterkingen in het kader van het project Zeeweringen niet meer mogelijk zou zijn. Uiteraard zal projectbureau Zeeweringen de aanvullende monitoring bij de vooroeverbestedingen nauwlettend volgen en, indien op basis hiervan noodzakelijk, het gebruik van de genoemde materialen heroverwegen.

Datum
29 juni 2010

Nummer
-

Toepassing gietasfalt

In 2006 zijn de dijkversterkingwerken in de Oosterschelde gestart. Veel Oosterscheludedijken hebben een steile taludhelling in combinatie met een hoog voorland (schor of slik). Bij steile taludhellingen is het ontwerp technisch niet mogelijk om betonzuilen toe te passen, waardoor wordt overlaagd met breuksteen ingegoten met gietasfalt. Het talud verflauwen is geen optie omdat er dan waardevol schor en slik verloren gaat.

De weerstand tegen het gebruik van gietasfalt heeft betrekking op het ecologische, landschappelijke en recreatieve (begaanbaarheid) aspect. Ten aanzien van het ecologische aspect wordt het gietasfalt als mitigerende maatregel afgestrooid met lavasteen. Door monitoring is inmiddels aangetoond dat deze maatregel op termijn dezelfde begroeiing met zoutvegetatie oplevert als een traditionele stenenbekleding. Voor het verbeteren van de landschappelijke inpassing zijn er momenteel geen duidelijke alternatieven. Het afstrooien met grond geeft een fraaier uiterlijk, maar hierdoor krijgt zoutvegetatie geen kans meer. Op plaatsen met recreatie wordt meer aandacht besteedt aan de begaanbaarheid en toegankelijkheid.

Slotconclusie

De zienswijzen leiden niet tot aanpassing van de planbeschrijving.

ONDERTEKENING

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
Namens deze,
DE DIRECTEUR WATER EN SCHEEPVAART,

proj. 001

> Retouradres Postadres: Postbus 5014 4330 KA Middelburg

Gedeputeerde Staten van Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Rijkswaterstaat Zeeland
Waterdistrict Zeeuwse Delta

Evertsenstraat 98
4461 XS Goes
Postadres: Postbus 5014
4330 KA Middelburg
T (0113) 24 75 00
F (0113) 21 19 40

Contactpersoon

Ons kenmerk
RWS/DZL-2010/3201

Uw kenmerk
-

Bijlage(n)
3

Datum 29 juni 2010
Onderwerp Verzoek goedkeuring projectplan Planbeschrijving Philipsdam Noord
PZDT-R-09268 ontw verbetering steenbekleding.

Geacht college,

Het voornemen bestaat om in het kader van het project Zeeweringen de stenenbekleding van het dijkvak Philipsdam Noord te verbeteren.

Het projectplan Planbeschrijving Philipsdam Noord PZDT-R-09268 ontw verbetering steenbekleding, Philipsdam Noord Erratum PZDT-R-10045 ontw, treft u bijgaand aan.

De ontwerpplanbeschrijving heeft in de periode 4 maart 2010 tot en met 14 april 2010 en van 7 mei 2010 tot en met 18 juni 2010 ter inzage gelegen. Er zijn twee zienswijzen met betrekking tot de ontwerpplanbeschrijving ingediend.

Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie hierop wordt verwezen naar bijgevoegd besluit tot vaststelling van het projectplan.

In overeenstemming met artikel 5.7, lid 1, van de Waterwet verzoek ik u om het projectplan goed te keuren.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
Namens deze,
DE DIRECTEUR WATER EN SCHEEPVAART,

besluit

Datum	29 juni 2010
Nummer	RWS/DZL- 2010/3202
Onderwerp	Philipsdam. Vaststelling projectplan.

De Minister van Verkeer en Waterstaat besluit, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet, het projectplan Planbeschrijving Philipsdam Noord PZDT-R-09268 ontw verbetering steenbekleding, Philipsdam Noord Erratum PZDT-R-10045 ontw, vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het het bepaalde in het projectplan.

Aanleiding en doel

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een stenenbekleding. Projectbureau Zeeweringen, een samenwerkingsverband tussen Rijkswaterstaat en de Waterschappen Zeeuws-Vlaanderen en Zeeuwse Eilanden, versterkt de stenenbekleding van deze dijken.

Bij toetsing van het bij Rijkswaterstaat Dienst Zeeland in beheer zijnde dijkvak Philipsdam is naar voren gekomen dat deze stenenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is en niet voldoet aan de huidige veiligheidsnorm zoals is vastgesteld in de Waterwet (voorheen Wet op de Waterkering). Het gedeelte dat is geselecteerd voor verbetering ligt tussen dijkpaal 1079+75 m en dijkpaal 1140 en heeft een totale lengte van ongeveer 6 kilometer. De dijkpaalnummering loopt op van noordwest naar zuidoost.

Vereiste van vaststelling

Gelet op het bepaalde in artikel 5.4 van de Waterwet (voorheen artikel 7 van de Wet op de waterkering) dient de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk te geschieden overeenkomstig een daartoe door de beheerder vast te stellen projectplan.

Toetsing Besluit milieueffectrapportage 1994

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994 (m.e.r.) zijn dijkversterkingwerken m.e.r.-plichtig indien de lengte van de te versterken dijk 5 km of meer is en het profiel van de dijk met meer dan 250 m² wordt gewijzigd. De verbetering van de waterkering blijft ruim onder de drempelwaarden zoals genoemd in onderdeel C van het Besluit m.e.r. en daarom geldt voor de verbetering van eerdergenoemd gedeelte dijkvak een m.e.r.- beoordelingsplicht. Aangezien deze beoordeling is gekoppeld aan een door de waterkeringbeheerder vast te stellen en door Gedeputeerde Staten goed te keuren plan, overeenkomstig het bepaald in artikel 5.7, lid 1, van de Waterwet, is Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland verzocht deze m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

Procedure

Met betrekking tot de voorbereiding van de vaststelling van het plan is, overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.6, lid 1, van de Waterwet toepassing

gegeven aan de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het plan heeft vanaf 4 maart 2010 tot en met 14 april 2010 en van 7 mei 2010 tot en met 18 juni 2010 ter inzage gelegen.

Een ieder heeft gedurende deze periodes de gelegenheid gehad een zienswijze naar voren te brengen.

Datum
29 juni 2010

Numer
RWS/DZL - 2010/3202-

Zienswijze

Naast de ontwerpplanbeschrijving Philipsdam Noord hebben in het kader van project Zeeweringen 2011 gelijktijdig de ontwerpplanbeschrijvingen van het bij Rijkswaterstaat Dienst Zeeland in beheer zijnde dijkvak Oesterdam Noord en de bij het Waterschap Zeeuwse Eilanden in beheer zijnde dijkvak Willempolder, Abraham Wisselpolder, dijkvak Geertruidapolder, Scherpenissepolder en het dijkvak Weversinlaag en Flauwersinlaag tot Heerenkeet/Polder Schouwen, ter inzage gelegen.

De hierna ingebrachte zienswijzen richtten zich in hoofdzaak tot alle ontwerpplanbeschrijvingen.

De Zeeuwse Milieufederatie

De Zeeuwse Milieufederatie heeft bij brief van 13 april 2010 gereageerd op de ontwerpplanbeschrijvingen project Zeeweringen 2011. In de zienswijze wordt gerefereerd aan de discussie die momenteel wordt gevoerd over het toepassen van slakken in de Deltawateren. Er zijn vragen en onduidelijkheden over de consequenties van de toepassing van (fosfor)slakken voor zowel het milieu als het (onderwater-)habitat. Daarnaast wordt aangegeven dat het dijkhabitat aanzienlijk wordt verarmd door het gebruik van gietasfalt. In de zienswijze wordt ervoor gepleit om in de plannen rekening te houden met de gevolgen van het gebruik van slakken en gietasfalt en daarom te kiezen voor alternatieve en waar nodig mitigerende maatregelen.

Reactie bevoegd gezag

Staal- en fosforslakken

Er wordt binnen het project Zeeweringen voor grondverbetering en fundering in een aantal gevallen gebruik gemaakt van staal- en/of fosforslakken. Momenteel is er discussie over het gebruik van deze materialen ten behoeve van vooroeverbestedingen. In het kader van dat project wordt het gebruik van slakken in een zout milieu extra gemonitord.

De toepassing van slakken binnen het project Zeeweringen is wezenlijk anders dan die bij de vooroeverbestedingen. Deze worden toegepast als grondverbetering of als funderingslaag. Bij toepassing als grondverbetering worden de slakken afgedekt met een filterlaag en stenenbekleding. In het geval van toepassing als fundering voor de onderhoudstrook worden de slakken afgedekt met een asfaltlaag. In beide gevallen bevinden de materialen zich in een zone die slechts tijdelijk (in het geval van grondverbetering) of nauwelijks (in het geval van fundering van de onderhoudstrook) onder water staat.

Daarnaast is er geen direct contact met het oppervlaktewater en het indirecte contact is slechts tijdelijk. Momenteel is er, zowel wettelijk als ecologisch gezien, geen reden om aan te nemen dat de toepassing van staal- en fosforslakken bij de dijkversterkingen in het kader van het project Zeeweringen niet meer mogelijk zou zijn. Uiteraard zal projectbureau Zeeweringen de aanvullende monitoring bij de

vooroeverbetastingen nauwlettend volgen en, indien op basis hiervan noodzakelijk, het gebruik van de genoemde materialen heroverwegen.

Datum
29 juni 2010

Nummer
RWS/DZL - 2010/3202-

Toepassing gietasfalt

In 2006 zijn de dijkversterkingwerken in de Oosterschelde gestart. Veel Oosterscheldedijken hebben een steile taludhelling in combinatie met een hoog voorland (schor of slik). Bij steile taludhellingen is het ontwerp technisch niet mogelijk om betonzuilen toe te passen, waardoor wordt overlaagd met breuksteen ingegoten met gietasfalt. Het talud verflauwen is geen optie omdat er dan waardevol schor en slik verloren gaat.

De weerstand tegen het gebruik van gietasfalt heeft betrekking op het ecologische, landschappelijke en recreatieve (begaanbaarheid) aspect. Ten aanzien van het ecologische aspect wordt het gietasfalt als mitigerende maatregel afgestrooid met lavasteen. Door monitoring is inmiddels aangetoond dat deze maatregel op termijn dezelfde begroeiing met zoutvegetatie oplevert als een traditionele stenenbekleding. Voor het verbeteren van de landschappelijke inpassing zijn er momenteel geen duidelijke alternatieven. Het afstrooien met grond geeft een fraaier uiterlijk, maar hierdoor krijgt zoutvegetatie geen kans meer. Op plaatsen met recreatie wordt meer aandacht besteedt aan de begaanbaarheid en toegankelijkheid.

De Stichting Oosterschelde

Namens Stichting Oosterschelde heeft Spuistraat advocaten bij brief van 14 april 2010, kenmerk 50010800/282/jdijk als volgt gereageerd.

In algemene zin wordt opgemerkt dat er voor de ontwerpplanbeschrijvingen geen milieueffectrapportage (m.e.r.) is opgesteld. Omdat er sprake is van meerdere projecten die gezamenlijk de lengte van 5 kilometer overschrijden is er daarom volgens de inspreker een m.e.r. noodzakelijk.

In het bijzonder brengt Stichting Oosterschelde met betrekking tot de ontwerpplanbeschrijving onder de aandacht dat de gekozen variant vanuit ecologisch opzicht onaanvaardbaar is. Het dijkvak grenst aan Natura 2000-gebied en dient te worden gekozen voor een in ecologisch opzicht gunstigere variant.

Reactie bevoegd gezag

Milieueffectrapportage

Uit de jurisprudentie blijkt dat het feit er sprake is van meerdere planbeschrijvingen die betrekking hebben op een (nagenoeg) aaneengesloten gebied voor de m.e.r.-plicht niet van doorslaggevende betekenis is. De reeds verbeterde en nog te verbeteren dijkvakken zijn geen afzonderlijke fasen van dezelfde activiteit noch zodanig samenhangende activiteiten dat deze in het kader van de m.e.r.-plicht of de m.e.r.-beoordelingsplicht als één activiteit moeten worden aangemerkt.

Ecologie

De varianten voor de verschillende dijkvakken zijn op basis van meerdere aspecten (onder andere constructie-eigenschappen, hergebruik, natuur, kosten) tegen elkaar afgewogen. Voor wat betreft het aspect natuur zijn de detailadviezen en de algemene milieu-inventarisatie van de Meetadviesdienst Zeeland leidend. In de milieu-inventarisatie wordt gesteld dat voor wierbegroeiingen in de getijdenzone de variant breuksteen ingegoten met asfalt voorzien van zogenaamde schone koppen in dezelfde categorie valt als betonzuilen. De schone

koppen worden tegenwoordig gerealiseerd door een laag lavasteen op de ingegoten breuksteen aan te brengen. Lavasteen is een materiaal dat zeer goed begroeit. Om die reden wordt lavasteen dan ook voorgeschreven op alle trajecten waarvoor dit geadviseerd wordt in de detailadviezen. In de planbeschrijvingen is dit overigens ook opgenomen in de dwarsprofielen.

Het aspect kosten is ook een belangrijk aspect in de afweging. In het algemeen worden echter alleen varianten opgesteld die voldoen aan het detailadvies.

Hiervan wordt in principe alleen afgeweken als een constructie een teenverschuiving (en dus habitatverlies) met zich meebrengt.

Over het gebruik van staal- en fosforlakken/gietasfalt wordt verwezen naar de reactie gegeven op de zienswijze van de Zeeuwse Milieufederatie.

Datum

29 juni 2010

Nummer

RWS/DZL - 2010/3202-

Slotconclusie

De zienswijzen leiden niet tot aanpassing van de planbeschrijving.

ONDERTEKENING

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
Namens deze,
DE DIRECTEUR WATER EN SCHEEPVAART,

